

מדינת ישראל
מינהל התנועה
אגף הרישוי

תאריך: כ"א אב, תש"פ
11 אוגוסט, 2020

אל: מנהלי מחוזות הרישוי
ממוני נהיגה ורכב
מנהלי סניפים
מנהלת אגף מערכות מידע
מנהלת מחלקת עדכון ובקרה
מנהלת מחלקת מרכז מידע ארצי
משטרת ישראל
מרכז השלטון המקומי
ארגוני הנכים

לידיעת: שר התחבורה
המנהל הכללי
סמנכ"ל בכיר תנועה
הנהלת משרד התחבורה
הלשכה המשפטית

כ"ג בסיון, התש"ע - 10 ביוני 2015

הוראת נוהל מס' 2/2015

הנדון: הטיפול במוגבלי ניידות
קבלת תג לנכה
אגרת רישוי מופחתת

מבוא

1. מאז מרץ 2008 משמש אגף הרישוי כגוף המחליט לגבי זכאותו של מוגבל בניידות לקבלת תג חנייה לנכה. וכן, זכאותו של מוגבל בניידות לקבלת החזר אגרת רכב ולתשלום אגרה מופחתת על רכב שבשימושו כמוגבל בניידות.
2. בנוסף, בשנים האחרונות הלכו ורבו המקרים בהם זויפו תגי החנייה לנכים ונעשה בהם שימוש לרעה.
3. נוהל זה בא כדי להסדיר את כל נושא הטיפול במוגבלי הניידות מתחילת ההליך של קבלת הבקשה לבדיקת הזכאות לשימוש בתג לנכה, הליך

קביעת אגרה מופחתת והזכאות להחזר אגרה. כמו-כן, תהליך ניפוק התג לנכה.

4. אי לכך, מכתבים קודמים והוראות נוהל קודמות בטלות בזה.

הבסיס החוקי

"רכב מנועי" (סעי' 1)

"רכב הנע בכוח מיכני או הנגרר על ידי רכב כזה או על ידי בהמה, וכן מכונה או מיתקן הנעים או הנגררים כאמור, לרבות אופניים ותלת-אופן, ולמעט רכב ששר התחבורה פטור אותו בצו מהוראות פקודה זו כולן או מקצתן."

"רכב פרטי"

רכב שאיננו רכב ציבורי ולא רכב מסחרי;

"חניה"

העמדת רכב לזמן כלשהוא, שלא לשם העלאת אנשים או הורדתם או טעינת מטען או פריקתו מיד, בלי הפסקות, בין שיש ברכב נהג או אנשים או מטען ובין שאין;

"נכה"

(א) אדם שרופא ממשלתי או רופא מוסמך ראשי שנתמנה בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות הנכים (טיפול רפואי), התשי"ד-1954, או רופא מוסמך ראשי שנתמנה בהתאם לתקנה 2(א) לתקנות נכי המלחמה בנאצים (טיפול רפואי), התשט"ו-1955, אישר לגביו בכתב אחת משתי אלה:

(1) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות;

(2) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי הרכב האמור עלולה לערער את מצב בריאותו;

חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993

"תג נכה" – תג שנתנה רשות הרישוי לנכה, הנושא את שם הנכה, את מספר זהותו ואת מספרי הרישוי של עד שני כלי רכב מזכים;

"נכה" – עיוור, אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב אחת מאלה או אדם שניתן לגביו אישור בכתב כאמור בסעיף 1א:

(1) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו.

(2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים לצורך ניידותו;

(3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות;

”רכב מזכה” – רכב שלגביו הוכיח הנכה, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי הוא עומד לשימושו האישי דרך קבע.

1. לא ניתן לאשר נכות על פי דין, רשאי רופא שהסמיכה רשות הרישוי לאשר כי מתקיים באדם האמור בפסקה (1) להגדרה ”נכה”.

סעיף 12(ב)

הרשות הרפואית רשאית להשתמש בידיעות על מחלה כאמור בסעיף קטן (א) המצויות במשרד הבריאות או במערכת הבטחון על שלוחותיה, וכל הוראה שבדין האוסרת מסירת ידיעה כאמור לא תחול על מסירת ידיעה לפי הוראות סעיף זה.

סעיף 19 לפקודה

שר התחבורה רשאי, בתקנות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לפטור בתנאים שיקבע –

- (1) סוגי אנשים – מאגרת רשיון נהיגה, כולה או מקצתה;
- (2) רכב השייך לסוג אנשים או לרשות פלונית או המשמש בתפקידים מסויימים – מאגרת רישום ומאגרת רשיון רכב, כולן או מקצתן.

תקנה 272

272. (א) אגרה בעד רשיון רכב או חידושו תהיה כמפורט בתוספת הראשונה ובשיעור שהוא בתוקף בתאריך חידוש הרשיון כנקוב ברשיון הרכב.
- (ב) שולמה האגרה אחרי מועד פקיעת תקפו של הרשיון יהיה שיעור כשיעור האגרה שהוא בתוקף ביום התשלום.
- (ג) מבקש רשיון רכב או חידושו רשאי לשלם לחשבון הסילוקים של רשות הרישוי את האגרות וההיטלים החלים על הרכב בבנק מורשה על פי דין.

272.א. נכה ישלם אגרת רישיון רכב כמפורט בתוספת ראשונה בעבור רכב אחד שנתקיימו בו כל אלה:

- (1) הרכב הוא רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו-שימושי, רכב מסחרי שמשקלו הכולל אינו עולה על 5.000 ק”ג, אוטובוס זעיר פרטי או אופנוע;
- (2) הוא רשום על שמו, על שם בן זוגו, או על שם האפוטרופוס שלו;
- (3) הוא אינו משמש לצורכי עסק או מסחר.

272.ב. שר התחבורה יפטור בעל רכב מאגרת רישום או מאגרת רישיון או יורה

להחזיר לו אגרה כאמור ששילם, אם שוכנע כי הפטור או ההחזר מוצדקים בשל זכות לאגרה מופחתת שלא מומשה.

277. ברשיון רכב רשאית רשות הרישוי להתנות בין השאר, תנאים בעניינים אלה:

(1) קביעת מהירות מקסימלית שונה מזו שנקבעה בתקנות שהותקנו על פי הפקודה;

(2) קביעת סימון מיוחד לרכב;

(3) ציוד, אביזרים ומכשירים, נוסף על הקבוע בתקנות שהותקנו על פי הפקודה;

(4) הגבלת העברת הבעלות על כלי רכב מחמת אי-תשלום המכס, המסים, ההיטלים או האגרות החלים עליו וכן מחמת תנאיה כאמור הרשומה בתעודת הרישום של הרכב.

283. (א) רשות הרישוי תאשר רישום שינוי בעלות ברכב לאחר שהוכח, להנחת דעתה, כי שולמו כל האגרות והמסים החלים עליו, לפי הענין, כי הוסרה הגבלה לפי תקנה 277(4), כי הוסר מהרכב משכון או עיקול ולא קיימת הגבלה אחרת לרישום השינוי.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאית רשות הרישוי לאשר רישום שינוי בעלות ברכב כאשר ההגבלה טעונה, על פי דין, רישום ברשיון הרכב גם לאחר שינוי רישומו.

285. (א) רכש אדם בדרך ירושה רכב הרשום על שם המוריש, יודיע על כך לרשות הרישוי שאצלה רשום הרכב וימציא לה את כל המסמכים המפורטים להלן:

(1) צו ירושה או צו אישור צוואה;

(2) תעודת ביטוח על שמו כאמור בתקנה 275;

(3) רשיון הרכב האמור.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א)(1), רשאית רשות הרישוי לרשום על שם בן זוגו של מוריש רכב נוסעים פרטי או רכב פרטי דו-שימוש שהיה רשום על שם המוריש ערב פטירתו ושנטל לפי סעיף 11(א) לחוק הירושה, התשכ"א-1965, אם המציא לרשות הרישוי תעודת פטירה של המוריש והוכיח להנחת דעתה של רשות הרישוי כי הוא בן הזוג היחידי של המוריש, וכי המוריש לא ציווה את הרכב לאחר.

תוספת ראשונה לתקנות חלק ג', סעי' 11

אגרה בעד רכב של נכה לפי תקנה 272א היא 23 שקלים חדשים.

ישנם מקרים בודדים בהם מבקשים נכים הזכאים לפטור מאגרת נכה, לרשום על שמם רכב אספנות ולהמשיך להנות מההנחה הניתנת לנכים.

עפ"י תקנה 281 ו-272א לתקנות התעבורה, אין מניעה לאפשר רישום כאמור.

חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993

1. (א) בחוק זה -

"תג נכה" - תג שנתנה רשות הרישוי לנכה, הנושא את שם הנכה, את מספר זהותו ואת מספרי הרישוי של עד שני כלי רכב מזכים;

"נכה" - עיוור, אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב אחת מאלה או אדם שניתן לגביו אישור בכתב כאמור בסעיף 1א:

(1) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בכלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו;

(2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכסא גלגלים לצורך ניידותו;

(3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות;

"רכב מזכה" - רכב שלגביו הוכיח הנכה, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי הוא עומד לשימושו האישי דרך קבע.

(ב) למונחים אחרים בחוק זה תהיה המשמעות שיש להם לפי פקודת התעבורה.

אישור נכות
בידי רופא
שהסמיכה
רשות הרישוי

א1. לא ניתן לאשר על פי דין, רשאי רופא שהסמיכה רשות הרישוי לאשר כי מתקיים באדם האמור בפסקה (1) להגדרה "נכה".

א2. נכה רשאי להחנות את רכבו הנושא תג נכה (להלן - הרכב), במקום שאין החניה מותרת בו אם התקיימו כל אלה:

(1) בסמוך למקום האמור, אין חניה מוסדר לנכים או שהוא לא היה פנוי בזמן החניה;

(2) בסמוך למקום האמור לא מצוי אחר שהחניה בו מותרת או שהוא לא היה פנוי בזמן החנייה;

(3) החניה נעשית באופן שאין בה סיכון לעוברי דרך ואין היא מונעת מעבר חופשי להולכי רגל, לעגלות

ילדים או לעגלות נכים;

(4) החניה אינה גורמת להפרעה להפרעה ממשית

בתנועה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו על אדם המתלווה אל הנכה והנוהג עבורו ברכב, אלא אם כן תג הנכה ניתן לנכה בהתאם להוראות סעיף 1ב.

3. מבלי לגרוע מן האמור בסעיף 2(א)(3) ו-4) לא יחול היתר החניה שבסעיף 2 על חניה -

(1) בתוך צומת או בתחום שנים-עשר מטרים ממנו לקטע שסימנה רשות תימרור בתמרור או בסימון על

אבני השפה, שמותר לחנות בו ;

(2) במקום כניסה לשטח המיועד לחניית כלי רכב ;

(3) בתוך מעבר חצייה או בתחום שנים-עשר מטרים לפניו ;

(4) בנתיב שיועד לתחבורה ציבורית ובתחום תחנת אוטובוסים המוגדר על ידי סימון על פני כביש, ובאין סימון כאמור - בתוך עשרים מטר מטרים לפני תמרור "תחנת אוטובוסים" ועשרים מטרים אחריו, בשני צדי הדרך, ובלבד שמותר להחנות את הרכב בצד הדרך שממול לסימון על פני הכביש או ממול לתמרור, אם רוחב הכביש באותו מקום הוא שנים-עשר מטרים מטרים או יותר ;

(5) בתוך תחום תחנת מוניות המסומן בתמרור שהוצב או סומן ;

(6) בתחום שני מטרים מברז כיבוי (הידרונט) כאשר התחום מסומן בסימון על המדרכה או על שולי הכביש או על שניהם, כפי שקבעה רשות התימרור המרכזית ;

(7) בצד רכב אחר העומד או חונה בצדה של הדרך.

4. על אף האמור בסעיף 70א לפקודת התעבורה, לא ינעלו שוטר או גורר מורשה, גלגלי רכב הנושא תג נכה גם אם הרכב חונה בניגוד להוראות חוק זה, אולם רשאים הם להזיז את הרכב, אולם רשאים הם להזיז את הרכב, ובמידת הצורך גם לגררו, אם אופן חנייתו מסכן עוברי דרך או גורם להפרעה ממשית לתנועה.

4א. (א) אדם שאינו נכה ואינו מתלווה לנכה, שהחנה רכב הנושא תג נכה במקום שאין החניה מותרת בו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61 (א)1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) נכה המוסר תג נכה לאדם אחר, שאינו מתלווה לנכה, לשם שימוש בתג האמור לחניה במקום שאין החניה מותרת בו,

דינו קנס כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) הורשע נכה בעבירה לפי סעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש אחר, להורות בצו על שלילת זכאותו של הנכה לתג הנכה לתקופה שיקבע.

(ד) בסעיף זה "מתלווה לנכה" – אדם המתלווה אל הנכה והנוהג עבורו ברכב.

ב.4. במקום ציבורי שהגישה הנגישה במידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חנייה במקום ציבורי הכרוכה בתשלום, תחול על המפעיל או המחזיק של המקום הציבורי חובה לשלם בעד חנייה במקום האמור, בשל האדם עם המוגבלות, ככל שנדרש לאדם כאמור מקום חנייה; לענין סעיף זה –

"אדם עם מוגבלות" – כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות – חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות; התשנ"ח – 1998;

"מקום ציבורי" – כהגדרתו בסימן ג' לפרק ה'1 בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות;

"תשלום" – לרבות שיפוי בעד תשלום.

מידע כללי לגבי קבלת תג לנכה

בקשות לתג נכה - על מבקש תג נכה להגיש בקשה בצירוף מסמכים רפואיים עדכניים תומכים המעידים על נכותו. את טופס הבקשה לתג נכה, יש להוריד מאתר האינטרנט של משרד התחבורה (בקטגוריה של טפסים מקוונים והוא נקרא "בקשה לתג נכה ופטור מאגרת רישוי"). את הבקשות יש לשלוח אל משרד התחבורה, מחלקת ניידות ת"ד 72 חולון. כתובת באינטרנט: WWW.MOT.GOV.IL

מועדים למתן תשובה וכן להגשת ערעור

- מתן תשובה לבקשה לתג נכה תינתן עד 90 יום מיום הגעת החומר למשרד התחבורה.
- ערעור על דחיית בקשה ניתן להגיש בסמוך לקבלת הדחייה.
- סטטוס לטיפול בבקשות לתג נכה, יינתן אך ורק באמצעות מרכז השירות הטלפוני (*5678)

תנאים לקבלת אגרת רישוי מופחתת

א. הרכב הוא רכב נוסעים פרטי, רכב פרטי דו-שימושי, רכב מסחרי

שמסקלו הכולל אינו עולה על 5.000 ק"ג, אוטובוס זעיר פרטי או אופנוע.

ב. הוא רשום על שמו, על שם בן זוגו, או על שם האפוסטרופוס שלו.

ג. הוא אינו משמש לצורכי עסק או מסחר.

במידה ונכה העומד בתנאים לקבלת אגרת רישוי מופחתת, שילם אגרת רישוי מלאה. יהיה זכאי להחזר יחסי בגין אגרת הרישוי המלאה ששילם. היום הקובע לצורך ביצוע החזר כספים, יהיה כאמור היום שבו אושרה לו נכות או מיום ביצוע העברת בעלות על רכב זכאי.

במידה ולנכה אושרה זכאות מאת משרד הבריאות, יציג את האישור במשרד הרישוי או ישלח את האישור למשרד התחבורה, מחלקת ניידות ושם יונפק לו תג נכה, **ללא צורך באישור נוסף מאת רופא האגף.**

בתג הנכה יירשם: **שם הנכה**

מספר תעודת הזהות של הנכה

מספרי הרכב (עד שני כלי רכב) של הנכה

תאריך תוקף התג ועד תאריך תפוגה

זמן משוער לקבלת התג

בקשה חדשה לתג נכה - התג יתקבל אצל הנכה בתוך שבועיים ימים מיום אישור הרופא.

החלפת רכב, אובדן התג - כשבוע ימים מיום הבקשה (מתן הוראה מחשובית)

מדי יום מועבר קובץ להנפקת תגי נכה לקיבוץ בארי. בהתאם לסיכום עם קיבוץ בארי הם מתחייבים כי בתוך 2 ימי עבודה ישלח התג.

תחילת הוראת נוהל זו מיום 2 בינואר, 2011.

הפעולה במחלקת עדכון ובקרה/משרדי הרישוי

א. **מתן תג אחד בלבד**

- רישום מספרי הרכב ייעשה על תג אחד בלבד – ואין לתת תג נפרד לכל כלי רכב.

- מבקש שיש ברשותו תג לרכב אחד וקיבל אישור להנפקת תג לרכב נוסף על משרד הרישוי ו/או מחלקת ניידות לבצע פעולת הנפקה לרכב הנוסף במחשב בהתאם למספר הרכב המבוקש על ידי הנכה.

ב. מתן שני תגים יהיו במקרים הבאים:

1. קטינים

2. נכה אשר מונה לו אפוטרופוס על גופו - כאשר יש אפוטרופוסים, בחלון ההדפסה יש לציין שבעלי הרכב הם אפוטרופוסים ורק כך תתאפשר הדפסת שני תגים אוטומטית.

ג. החלפת/הוספה תג נכה

בעת החלפת/הוספה תג נכה יש לפעול כנהוג עד כה – על סמך רישום במחשב, או לנכה המשלם אגרה מופחתת בגין נכותו, או על סמך התג הקודם.

כאשר מתבצע שינוי רישום בעלות לאחד מכלי הרכב הרשום בתג – עם הנפקת התג החדש מתבטל באופן מחשובי התג הקודם.

ד. תג נכה לשני כלי רכב

ניתן לתת תג נכה לשני כלי רכב כאשר יתמלאו אחד התנאים הבאים (כל רכב יכול לענות על תנאי אחר):

א. הרכב רשום על שם הנכה (וגם על שם אחרים).

ב. הרכב רשום על שם בן משפחה כלהלן (וגם על שם אחרים) של הנכה:

- בן/בת זוג (אם אין רישום בתעודת זהות, גם לפי תצהיר חתום ע"י עו"ד בו רשום כי השניים חיים כבני זוג ומנהלים משק בית משותף אף ללא נישואין – הסכמי נישואין, תעודת נישואין (אזרחית), תעודת זוגיות מטעם ארגון המייצג קבוצה מסויימת, הסכם ממון וכדומה).

- או-ההורים (או אחד מהם)

- או-בן/בת של הנכה

- במקרים הללו יש להציג תעודת זהות שבה רשומה קרבת המשפחה.

ה. **הרכב רשום על שם המעסיק** – מכתב רשמי עם לוגו החברה, חותמת החברה, מספר הרכב, שם הנכה ומספר זהות המאשר כי הנכה/בן משפחה מועסק על ידו וכי הרכב משמש את הנכה/בן משפחה והועמד לרשותו. במקרים של בני המשפחה יש לצרף תצלום ספח ת.ז. המעידה על מהות הקירבה המשפחתית.

ו. **הרכב רשום על שם חברת ליסינג** – יש להמציא מכתב מאת חב' הליסינג המאשרת כי הרכב הוחכר למוגבל הניידות. (קיים נוסח מכתב מוצע באתר האינטרנט של המשרד לטובת שימוש על ידי חב' הליסינג וההשכרה)

ז. **הרכב רשום על שם חב' השכרה** - נכה אשר שכר רכב לטווח ארוך מחב' השכרה יהיה זכאי לתג-נכה (יש להמציא מכתב בנוסח האמור בסעיף ו' מאת חב' ההשכרה).

ח. **הרכב רשום על שם קיבוץ** - אישור רשמי עם לוגו וחותמת ממזכירות הקיבוץ שהרכב ניתן לשימוש של הנכה. כמו גם ציון שמו ומספר תעודת הזהות של הנכה.

ט. **תג נכה לרכב על שם ארגון המשמש להובלת נכים** יינתן לכלי רכב של ארגון כאשר רשום ברשיון הרכב התקנות מיוחדות לנכים או כאשר הרכב מסיע עיוורים או בעלי מוגבלות שאינה דורשת התקנים ברכב. במקרה שאין התקנים ברכב על הארגון להמציא:

א. אישור רשמי מאת רשם העמותות או גוף רשמי רלבנטי אחר כי מדובר בארגון שמטרתו סיוע או הסעת נכים.

ב. תצהיר חתום בפני עורך דין כי הרכב נועד להסעת נכים וזה שימוש העיקרי וכי השימוש בתג ייעשה אך ורק לשם הסעת נכים.

י. **הרכב רשום על שם אדם אחר המסיע את הנכה** – יש להמציא הצהרה בפני עורך דין (או תצהיר מבית המשפט) של הנכה ושל מי שהרכב רשום על שמו, כי בעל הרכב הרשום מעמיד את רכבו לשימוש האישי של הנכה דרך קבע.

יא. **רישום רכב חדש** – ניתן לרשום רכב חדש על שם נכה שיש לו תעריף 06 במשך תקופה של 18 חודשים מתאריך הייצור.

יב. אובדן/גניבה/השחתה

יג. **פטירה** – שינוי רישום הבעלות על הרכב יתבצע רק עם החזרת התג.

בכל שינוי על משרדי הרישוי או מחלקת ניידות להכנס למסך נכים, לבדוק את סטטוס הנכה ולבצע פעולת הדפסה במחשב. מידי יום ישלח קובץ לדפוס בארי להנפקת התג אשר ישלח ישירות לבית הנכה.

משך הזמן מיום הדפסת התג ועד קבלתו, יהיה כשבועיים ימים בלבד.

כל פעולה של הדפסת תג, מבטלת את התג הקודם.

הפעולה במשרדי הרישוי

ביצוע העברת בעלות

להלן סדר הפעולות כפי שצריך להיעשות בעת "העברת בעלות מאדם נכה (הזכאי להפחתה באגרת רישוי) לאדם בריא (שאינו זכאי להפחתה באגרת רישוי).

- א. מבטלים את תעריף הנכה ומחזירים לתעריף רגיל.
- ב. מבצעים העברת בעלות.
- ג. כאשר הנכה הוא המוכר – יש לגבות אגרה מלאה בגין ביצוע העברת בעלות. במידה והנכה הינו רוכש הרכב, אין לגבות אגרה בגין ביצוע העברת בעלות.
- ד. מנפיקים רישיון רכב חדש הכולל את סכום הפרשי האגרה.
- ה. מרגע שמוציאים הפרשי אגרה – תיקלט הגבלה 16 אשר משמעותה "חייב בהפרשי אגרה".
- ו. מרגע שמשולמת אגרת הרישוי הכוללת את הפרשים, ההגבלה מתבטלת באופן ממוחשב.

יש להדגיש בפני המוכר והקונה:

- א. שהרשיון שבידו יכנס לתוקף רק לאחר תשלום הפרשי האגרה.
- ב. במידה ולא ישלם, לא יקבל חידוש רישיון רכב.

תשלום אגרה בגין ביצוע העברת בעלות

- א. במידה וה"נכה" הינו רוכש הרכב – יש לחייב בתשלום אגרת העברת בעלות.
- ב. במידה וה"נכה" הינו מוכר הרכב – יש לפטור בתשלום אגרת העברת בעלות.

אגף הרישוי לא ינקוט עמדה על מי תהיה החובה לתשלום אגרת העברת הבעלות. הצדדים יסכימו ביניהם על תשלום האגרה.

רישום רכב אספנות על שם נכה

- א. עליכם לרשום לרכבים כאלה תעריף 06 (נכה)
- ב. לרשום הגבלת מלל חופשי – "הרכב משמש לאספנות"

רישום תגי נכה על שם ארגון

לפני הזנת הצו לקובץ נכים - על עובד הרישוי לרשום (או לוודא שרשום ברכב) הגבלה 76 מיועד להסעת נכים (או הגבלה 60 או 61 או 62 – מורכב/מותאם לנכה).

ברכב משא ארגז מתרומם לנכים – 239 – אין צורך לרשום הגבלה.

מובהר שברכב אסור שיהיה תעריף 06 (ומותר שיהיה תעריף 18 לפי התקנות).

בתו ניתן להזין עד 2 מספרי כלי רכב בלבד.

אם מבוקש תג לכלי רכב נוספים - יש להזין את מספרי הרכב האחרים ולהדפיס תו נוסף כך שבקובץ הנכים רשומים רק 2 כלי הרכב האחרונים והיתר רשומים רק בהסטוריה.

נכה אשר מונה לו אפוטרופוס על גופו

כאשר יש אפוטרופוסים, בחלון ההדפסה יש לציין שבעלי הרכב הם אפוטרופוסים ורק כך תתאפשר הדפסת שני תגים אוטומטית

נכה שהוא בעל מונית – זכאי אך ורק לתג-נכה, אינו זכאי לאגרת רישוי מופחתת

נכה שהוא בעלים של מונית – ימציא למחלקת ניידות הסכם חתום ע"י עו"ד בינו לבין בעל הזכות הציבורית, ובו רשום מפורשות כי המונית הינה בבעלות מבקש התג וכי את הזכות הציבורית הוא משכיר מאת בעל הזכות הציבורית.

נכה שהוא בעל מונית – אינו זכאי לפטור מאגרת רישוי לרכב

נכה אשר שוכר רכב מחב' השכרה, זכאי אך ורק לתג-נכה, ללא אגרת רישוי מופחתת

עליו להמציא חוזה השכרה עם לוגו החברה + מס' ח.פ. של חברת ההשכרה בצירוף חתימה וחותמת של חב' ההשכרה. בחוזה יצויין מס' תעודת הזהות של מבקש התג ופרטיו האישיים.

נכה אשר רכש רכב בהחכר מימוני

נכה אשר רכש רכב בליסינג מימוני זכאי לאגרת רישוי שנתית מופחתת בסך 26 ₪.

א. יש לדרוש הצגת חוזה (הסכם) רכישה מקורי (לצלם אותו) ולבדוק כי פרטי הנכה זהים לפרטי הרוכש כפי שהם רשומים בחוזה (הסכם) הרכישה.

ב. אישור מאת החברה עם לוגו של החברה שבו החברה מאשרת כי הנכה רכש אצלה את הרכב בעסקת מימון מחודש X ועד חודש Y.

ג. תעודה מזהה מקורית של הנכה.

הפעולה במחשב לביצוע החזר

א. יש לבנות החזר עם סיבה 08 (הפרש לנכה) – למלא בשדה זהות נכה: את מס' זהותו של הנכה.

ב. במספר זהות הבעל – יש למלא את זהות הנכה (למרות שלא היה בעל הרכב).

ג. בתאריך תוקף ותאריך קובע להחזר יש למלא את התאריך בהתאם לתקופת הליסינג (כפי שרשום בחוזה/הסכם ההתקשרות או באישור החברה)

ד. את כל הניירת (כולל צילום חוזה ההתקשרות) יש להעביר למחלקת עדכון ובקרה.

החזרי כספים – לנכה

ההחזר לנכה יתבצע כאשר הרכב רשום על שם הנכה/בן בת זוגו/הורה הנכה עד גיל 18/אפוטרופוס של הנכה עפ"י צו מבית משפט.

בקשה להחזר כספים תטופל בהסתמך על קביעת רופא האגף, משרד הבריאות, משרד העבודה, משרד הבטחון ובמשרד האוצר למקרים של 100% נכות.

היום הקובע לביצוע החזר הכספים היחסי יהיה "יום אישור הבקשה על ידי הגורמים המאשרים".

במידה והנכה מציג אישור מאת המוסד לביטוח לאומי שהוכר כנכה בעבר. ואילו רופא האגף קבע כי הינו זכאי בתקופה מאוחרת יותר, יהיה זכאי להחזר עד 12 חודשים קודם לקביעת רופא האגף.

אופן הטיפול בהחזרי כספים:

א. יש לבדוק זכאות לתשלום תעריף נכה עד שנה אחורה ורק למקרים בהם מוצגים אישורים אשר אושרו בעבר ע"י משרד הבריאות/המוסד לביטוח לאומי.

ב. היום הקובע לביצוע ההחזר כאמור, יהיה תאריך הבעלות על הרכב או תאריך תחילת הנכות הגבוה מבין השניים. הקלדה למערכת החזר כספים בהתאם לבדיקה קיים מסך אשר מציג תשלומים להחזר כספים (22pf במסך החזרים).
ניתן לקבל החזר גם על תקופה הקצרה מחודש ימים.

ג. בהחזר מצטבר לנכה, יש לשים לב שלא לבצע החזר כפול בגין אותה תקופה. יש להתחיל את הצבירה מהתוקף הנמוך ביותר וקדימה.

ה. ההחזר יתבצע בתוך שלושה חודשים מיום הגשת הבקשה.

ו. החזר לרכב שנרכש בליסינג מימוני :

א. יש לבנות החזר עם סיבה 08(הפרש לנכה) – למלא בשדה זהות נכה: את מס' זהותו של הנכה.

ב. במספר זהות הבעל – יש למלא את זהות הנכה (למרות שלא היה בעל הרכב)

- ג. בתאריך תוקף ותאריך קובע להחר יש למלא את התאריך בהתאם לתקופת הליסינג (כפי שרשום בחוזה/הסכם ההתקשרות או באישור החברה)
- ד. את כל הניירת (כולל צילום חוזה ההתקשרות) יש להעיר למחלקת עדכון ובקרה.

הפעולה באגף מערכות מידע

באגף מערכות מידע מתבצעים התהליכים הבאים :

1. **בתדירות חודשית** - בודקים את מצב הרכבים הרשומים בתגים ומבטלים רכבים אשר אינם פעילים או שהבעלות בהם השתנתה.
2. **בתדירות יומית** - מתבצע מהלך עבור כל רכב חדש שנקלט במשך היום מהיבואנים. אם הוא רכב נכה מוסיפים אותו לתג, לפי זהות הנכה שדיווח היבואן.
3. **במקרה של פטירת הנכה** - לא נשלח תג חניה ולא רישיון רכב.
5. **תום תוקף התג** - כאשר פג תוקף התג לא ניתן להדפיס תג חדש ולא רישיון רכב. בזמן המשלוח החודשי של רישיונות הרכב, אם קיים רכב נכה שפג תוקף הנכות, מתאפס התעריף באופן ממוחשב ונשלח רישיון עם תעריף רגיל.
6. הרשויות שאושרו לפי חוק הגנת הפרטיות מקבלים קובץ המכיל מספרי רכב אשר להם אושרו תגי נכה. לצד כל רכב מצויין תאריך אחרון להנפקת התג. תאריך הנפקת התג עוזר לרשויות לבצע אכיפה שכן הנתונים בקובץ צריכים להיות זהים לנתונים הרשומים על התג.
7. העברת קובץ לדפוס בארי תיעשה מידי יום.
8. בתג החניה החדש יופיע תוקף ל-8 שנים גם אם לנכה אושר תג חניה לצמיתות. לקראת תום התוקף, **ישלח אליו אוטומטית ובאופן ממוחשב תג חדש וזאת ללא צורך בפניה מיוחדת לרשות הרישוי.**
9. כאשר הנכה קטין, ובתג רשומים שני כלי רכב, מודפסים אוטומטית שני תגים. כך גם כאשר מציינים בזמן ההדפסה שבעלי הרכב הם אפוטרופוסים.

הפעולה אצל רופא האגף

1. בדיקת טפסי הבקשה ומתן החלטה.

2. במידה ומצא רופא האגף כי יש בממצאים הרפואיים משום השלכה על כשירותו של הנכה מלנהוג יציין זאת על גבי הטפסים אשר יועברו לבדיקת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים. תשובת המכון הרפואי תופיע במסך "מכון רפואי" במחשב במשרדי הרישוי.

הפעולה במענה האנושי

1. המענה האנושי יעביר מידע לאזרח באמצעות הטלפון ועל סמך המידע הכתוב באתר האינטרנט של משרד התחבורה .
2. המענה האנושי ימסור אינפורמציה לציבור הנכים בהתאם לכתוב במסכים הפתוחים לפניו קרי,
- א. תאריך הנפקת התג
ב. תאריך העברת הבקשות לרופא האגף
ג. החלטת הרופא קרי, אושר, נדחה, נדרש מידע נוסף מתאריך....
עד תאריך.....

הפעולה בדפוס בארי:

1. הנפקת תגי חניה בתוך שני ימי עבודה מיום קבלת הקובץ מאגף מערכות מידע.
2. משלוח התגים לנכים יהיה בהתאם לכתובת הרשומה במרשם האוכלוסין.
3. מתן ערוץ לקבלת מידע טלפוני לציבור הנכים בדבר דואר חוזר. טלפון לקבלת מענה אנושי 08-9949700.

פעולת הבדיקה לתוקף תג חניה לנכים במשטרה וברשויות המקומיות

- א. הדפסת תג חניה חדש הופכת את התג הקודם ללא תקף.
- ב. על הפקח להשוות בין תאריך הנפקת הקובץ מאת אגף מערכות מידע לבין התאריך המודפס על התג. במידה והתאריך על גבי התג נמוך מתאריך הנפקת הקובץ, ניתן לדעת כי התג אינו תקף.
- על הפקח לקחת לתשומת ליבו כי מיום הנפקת התג ועד לקבלת התג אצל הנכה יעברו כשבועיים ימים.

הפעולה אצל יבואני הרכב

נכים אשר מבקשים לרכוש רכב חדש מאת היבואן עליהם להגיש ליבואן טופס זכאות (בשני העתקים מקוריים וחתומים ע"י בעל הזכות) מאת המוסד לביטוח לאומי/משרד הבטחון לגבי גובה הפטור לו הם זכאים.

כמו כן, במידה ומדובר בנכה שהיו לו זכויות נכה ברכב הקודם יעביר קבלה על תשלום זכויות הנכה במידה וטרם הסדיר חובו מול המכס.

מעבירים את הטפסים לאישור המכס.

כאשר בונים את התיק ויודעים מראש כי הנכה פטור מאגרת רישוי, בשדה של נתוני לקוח היכן שרשום "בעלים נוספים" בשורה מס' 5 יש להכניס בפרטי הלקוח את מספר הזהות של הנכה. במידה ויהיה דילוג על הכנסת מס' הזהות בשורה מס' 5 בשדה "בעלים נוספים" התשובה תמיד תהיה שלילית. **יש לשים לב ולהכניס את מס' תעודת הזהות של הלקוח בשורה החמישית.**

במידה וקיימים התקני עזר לנכים, יש לציין זאת בהגבלות.

על היבואן לקבל אוקיי מאת המכס לגבי שחרור ממכס. לאחר מכן, יש למשוך את הרשומון מהרכבית לוודא שהתקבלה הגבלה 11 "מניעת העברת בעלות". בחלק מהמקרים יופיע תעריף 06 באופן אוטומטי. במידה ולא יתקבל תעריף נכה 06 באופן אוטומטי, על היבואן לרשום 06 ואם אכן האדם זכאי לאגרת רישוי מופחתת המערכת תאשר. אם תתקבל תשובה שלילית לגבי אגרת הרישוי עקב קיומו של רכב נוסף הרשום על שם הנכה ועליו כבר קיים פטור מאגרה, יש לשלוח את הנכה למשרד הרישוי להוציא כפל רישיון עם הפרשי אגרה ולשלם את ההפרשים. עם תשלום ההפרשים יהיה זכאי הנכה לפטור מאגרה על הרכב החדש.

רכישת "מונית" ע"י נכה – לא מזכה בפטור מאגרת רישוי.

הדפסת רישיון אצל היבואן

במידה ובהדפסת הרישיון יופיע סכום של 117 ₪ במקום 27ש"ח יש לבטל הדפסה ולהדפיס רישיון חדש ואז תצא האגרה על סכום 27₪.

על מנת שלא לטרטר את הנכה שלא לצורך, על היבואנים לסגור את תיק הרכב לא יאוחר מ-48 שעות ולהשתדל אף קודם לכן.

יתרה מכך, יש להביא לידיעת הנכה כי במידה ועל התג רשומים שני כלי רכב וברצונו לרשום את הרכב החדש על התג, חובה עליו להודיע על כך לרשות הרישוי.

בכבוד רב,

ציון מזרחי
מנהל אגף בכיר רישוי

העתקים: הגב' דפנה מהלל, מנהלת מחלקת עדכון ובקרה
הגב' קטי מורלי, מנהלת תחום תאום, נהלים ורישוי